

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

**دوره های آموزش عالی تکمیلی بین سطوح تحصیلی
مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس تک درس
آشنایی با بیماری های واگیردار دام**

گروه کشاورزی

این برنامه در جلسه ۱۰۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۵ گروه کشاورزی به تصویب رسید و بر اساس مصوبه جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی-کاربردی از تاریخ ابلاغ، برای مؤسسات و مراکز آموزش علمی-کاربردی که مجوز اجرای آن را دارند قابل اجرا است.

بسمه تعالی

نظام آموزش عالی تکمیلی بین سطوح تحصیلی
برنامه آموزشی و درسی تک درس
آشنایی با بیماری های واگیردار دام

بر اساس مصوبه جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی -
کاربردی، گروه **کشاورزی** در جلسه ۱۰۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۵ تک درس **آشنایی با بیماری**
های واگیردار دام را تصویب نمود. این برنامه از تاریخ ابلاغ در موسسات و مراکز آموزشی علمی -
کاربردی که مجوز اجرای آن را از دانشگاه جامع علمی - کاربردی اخذ نموده‌اند، قابل اجراست.

یوسفعلی زیاری

سرپرست دفتر برنامه ریزی آموزشی مهارتی و دبیر شورای
برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

غلامرضا زهتابیان

سرپرست معاونت آموزشی و نایب رئیس
شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

رای صادره جلسه ۱۰۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۵ گروه کشاورزی در خصوص برنامه آموزشی و درسی دوره تک درس آشنایی با
بیماری های واگیردار دام صحیح است. به واحدهای مجری ابلاغ شود.

محمد اخباری

رئیس شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

رونوشت :

معاون محترم آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی جهت ابلاغ به واحدهای مجری

بسمه تعالی

مقدمه:

در جهان همه ساله خسارات بسیار سنگینی از طریق بیماری های واگیر به محصولات دامی وارد می شود. علاوه بر آن خسارات بهداشتی بسیاری نیز از همین راه متوجه جامعه انسانی بوده و در حوزه بیماری های مشترک انسان و دام بهداشت عمومی را به مخاطره جدی می اندازد. به منظور بهبود این اوضاع، بخش دامپزشکی در راستای تحقق اهداف خود دو محور عمده و اساسی را مورد توجه قرار می دهد که عبارتند از:

الف) مبارزه با بیماری های واگیر در دام

ب) تامین بهداشت عمومی و مبارزه با بیماری های مشترک انسان و دام

یکی از اقدامات اساسی و مهم که در موفقیت اهداف فوق می تواند موثر واقع شود، آموزش و دادن آگاهی به مردم، پرسنل و افراد در معرض خطر در مورد بیماری های واگیردار دامی و راه های مقابله با آنها به منظور کمک به تأمین سلامت جامعه و پیشگیری از بروز خسارات اقتصادی است.

هدف و ضرورت دوره:

آموزش عمومی آحاد مردم و بویژه آموزش کلیه کارکنانی که به نحوی از انحاء و در سطوح گوناگون، با دام و فرآورده های آن سر و کار دارند، می تواند در امر کنترل، پیشگیری و مبارزه با شیوع بیماری های واگیردار در بین دام های گله و همچنین جلوگیری از سرایت بخشی از آنها که جزء بیماری های مشترک انسان و دام هستند به جامعه انسانی، نقش به سزایی داشته باشد. یکی از گروه های شغلی که اغلب اوقات در دامداری ها در تماس نزدیک با دام هستند کارگران مختلفی هستند که سطح سواد چندان بالایی هم نداشته و در قسمت های مختلف دامداری مشغول به کار هستند و به حسب شغلشان و ارتباط زیاد و مستقیمی که با دام های گله دارند پتانسیل آن را دارند که در صورت عدم آگاهی اقداماتی را انجام دهند که سبب بروز و شیوع یک همه گیری در گله و حتی در سطح وسیعتر، یک منطقه، شهرستان و یا استان و ... شوند و برعکس، در صورت داشتن یک سری آگاهی های کلی و عمومی ولی در عین حال مهم در مورد بیماری های واگیر و راه های انتشار آنها، سبب جلوگیری از اشاعه یک بیماری خطرناک گردند. اتفاقاً این گونه افراد کسانی هستند که آموزش آنها کمتر مورد توجه بوده و یا حداکثر، آموزشی بسیار محدود در حد توانایی های عمومی شغلی خود را دیده اند؟! اعتقاد بر این است که آگاه نمودن این افراد نسبت به اهمیت بیماری های واگیر از نظر خسارات بهداشتی و اجتماعی و اقتصادی که از ناحیه این بیماری ها ایجاد می شود و همچنین مخاطرات فردی و گروهی که می تواند مبتلا به خودشان یا خانواده شان شود می تواند سبب شود تا ایشان دید تازه ای را در محیط کار داشته باشند و در مواجهه با دام های مشکوک به ابتلا به بیماری عفونی واگیردار، ضمن رعایت بهداشت فردی و به کار بستن اقدامات اولیه نظیر جداسازی حیوان مشکوک و ... نسبت به اطلاع رسانی به موقع به مسئولین بهداشتی واحد و یا صاحب دامداری اقدام نموده و از بروز خسارات بیشتر و بزرگتر بکاهند.

شایستگی ها و مهارت های قابل انتظار:

- تمایز دام سالم از دام بیمار
- اعمال موازین بهداشتی در حین کار با دام

سطح آموزشی:

■ تکمیلی بین سطوح تحصیلی دیپلم و کاردانی (دیپلم - کاردانی)

ضوابط و شرایط پذیرش ورودی:

- الف - (حداقل مدرک تحصیلی/ارشته تحصیلی / گواهینامه آموزشی خاص / گواهی سلامت، تجربه کاری/ پیش نیاز و ...)
- الف - (حداقل مدرک تحصیلی/ارشته تحصیلی / گواهینامه آموزشی خاص / گواهی سلامت، تجربه کاری و ...)
- داشتن دیپلم کامل متوسطه (تمام دیپلمه ها)

ب- نحوه پذیرش:

آزمون تعیین سطح ، مصاحبه حضوری ، عدم نیاز به آزمون و یا مصاحبه ■

جدول ساعت نظری و عملی تک درس:

درصد استاندارد ساعت	درصد	ساعت	
حد اکثر ۳۰ درصد	۲۹	۱۰	نظری
حد اقل ۷۰ درصد	۷۱	۲۵	عملی
۱۰۰	۱۰۰	۳۵	جمع

● مجموع ساعت تک درس حد اقل ۳۰ حد اکثر ۱۰۰ ساعت است

دوره تک درس آشنایی با بیماری های واگیردار دام

نام تک درس: آشنایی با بیماری های واگیردار دام		
عملی	نظری	پیش نیاز/هم‌نیاز:
۲۵	۱۰	ساعت

الف: هدف درس:

آشنایی فراگیر با اهمیت و مخاطرات بیماری های واگیردار دامی و بیماری های مشترک بین انسان و دام و اصول اولیه مقابله با آنها

ب: سر فصل آموزشی:

ردیف	رئوس مطالب و ریز محتوا		زمان آموزش (ساعت)
	رئوس مطالب	ریز محتوا	
۱	مقدمه و تعاریف	تاریخچه ای کوتاه از شناخت بشر از بیماری های واگیردار - تعریف بیماری واگیردار - اهمیت اقتصادی و مخاطرات بهداشتی بیماری های واگیردار - راه های عمومی پیشگیری - اهمیت واکسیناسیون - اهمیت گزارش دهی اولیه	۱
۲	معرفی میکروارگانیسم های بیماریزا و رعایت موارد بهداشتی	معرفی کلی عوامل میکرو ارگانیسمی بیماریزا (باکتری ها، ویروس ها، قارچ ها، انگل های کرمی، تک سلولی های بیماریزا، انگل های خارجی) - راه های عمومی پیشگیری از اشاعه بیماری - استفاده از ضد عفونی کننده ها - استفاده از تجهیزات انفرادی مانند دستکش - چکمه - لباس مناسب - عینک کار در مواقع لزوم - چگونگی دفن لاشه	۴
۳	معرفی مهمترین و شایعترین بیماری های واگیردار ویروسی	آشنایی کلی و اولیه با انواع بیماری های ویروسی مانند طاعون گاوی، اسهال ویروسی گاو، بیماری های تب برفکی، آبله گوسفندی و بز، هاری، و ... با معرفی و توضیح مشترک بودن برخی از آنها بین انسان و دام -	۷
۴	معرفی مهمترین و شایعترین بیماری های واگیردار باکتریایی	آشنایی کلی و اولیه با انواع بیماری های باکتریایی مانند سل، بروسلوز، یون، شاربن، شاربن علامتی، و ... با معرفی و توضیح مشترک بودن برخی از آنها بین انسان و دام	۷
۵	معرفی مهمترین و شایعترین بیماری های واگیردار انگلی و قارچی	آشنایی کلی و اولیه با انواع بیماری های انگلی و قارچی مانند بایزیوز، تیلریوز، انگل های کرمی، انگل های خارجی، کچلی با معرفی و توضیح مشترک بودن برخی از آنها بین انسان و دام	۷

ج: منبع درسی: ((مؤلف/مترجم)، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار))

حداقل دو منبع فارسی و یک منبع لاتین:

۱- بیماری های عفونی دام های بزرگ، غلامرضا افشاری، عبدالمجید چلاجور، بیژن جوادی، نشر: موسسه آموزش عالی علمی کاربردی ۱۳۹۱

د) استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) تک درس: آشنایی با بیماری های واگیردار

دام

۱- ویژگی های مدرس: (درجه علمی - سوابق تخصصی و تجربی):

- حداقل مدرک تحصیلی دانشگاهی، نام رشته/رشته های تحصیلی متجانس: دکتر دامپزشک

- گواهی نامه ها و یا دوره های آموزشی مورد نیاز: -

- حداقل سابقه تدریس مرتبط (به سال): ۳

- حداقل سابقه تخصصی در حوزه شغلی مورد نظر (با ذکر حوزه شغلی به سال): ۲

- میزان تسلط به زبان انگلیسی: عالی خوب

- میزان تسلط به رایانه: عالی خوب

- سایر ویژگی ها با ذکر موارد:

۲- مساحت، تجهیزات و وسایل مورد نیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی (کار عملی) ۲ نفره)

- مساحت مورد نیاز: ۱- کلاس مترمربع، ۲- آزمایشگاه مترمربع، ۳- کارگاه مترمربع، ۴- عرصه مترمربع، ۵- مزرعه مترمربع و

سایر موارد با ذکر نام و مقدار

- فهرست ماشین آلات و تجهیزات، وسایل و امکانات مورد نیاز:

۱- میکروسکوپ ۲- چند نمونه مواد ضد عفونی کننده ۳- لام و لامل و وسایل رنگ آمیزی نمونه ۴- دسترسی به درمانگاه دامپزشکی

۵- ویدئو پروژکتور ۶- لام های فیکس شده از چند عامل باکتریایی و انگل های کرمی و تک یاخته های بیماریزا و قارچ های بیماریزای

میکروسکوپی

۳- روش تدریس وارائه تک درس: سخنرانی ، مباحثه ای ، تمرین و تکرار ، آزمایشگاهی ، کارگاهی ، پژوهشی گروهی ،

مطالعه موردی ، بازدید ، فیلم و اسلاید و

۴- نحوه ارزیابی تک درس با توجه به هدف تعریف شده: آزمون کتبی ، آزمون عملی ، آزمون شفاهی ، ارائه پروژه ،

ارایه نمونه کار و..... سایر روشها با ذکر مورد.....

ضمیمه

مشخصات تهیه کننده برنامه

الف: مرکز / موسسه تهیه کننده برنامه:

نام مرکز / موسسه تهیه کننده برنامه	نشانی، تلفن، پست الکترونیکی
موسسه آموزش عالی علمی - کاربردی جهاد کشاورزی	نشانی: تهران خیابان آزادی مابین نواب و رودکی ، ساختمان دکتر حسابی تلفن: آدرس پست الکترونیکی:

ب: اعضای گروه تدوین کننده برنامه:

نام و نام خانوادگی اعضای گروه تدوین کننده	مدرک تحصیلی	تلفن	پست الکترونیکی
محسن عابدی	دکتر		
ارکیده حیدرنژاد	دکترای تخصصی کلینیکال پاتولوژی		
محسن احمدی نژاد	دکترای تخصصی		

